

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Aktuellt från myndigheten Ungas fritid och organisering

Marina Tjelvling

Marina.tjelvling@mucf.se

Oscar Svensson

Oscar.svensson@mucf.se

Med fokus på unga – ny ungdomspolitik

- Nytt ungdomspolitiskt mål
- Nytt ungdomsperspektiv
- Handlingsprogram 2014–2017, prioriterade områden:
  - ungas inflytande
  - ungas egen försörjning
  - ungas psykiska hälsa
- Tydligare koppling till EU:s ungdomsstrategi

Nytt ungdomspolitiskt mål *ska* gälla alla statliga beslut och insatser för unga mellan 13 och 25 år.

Alla ungdomar ska ha
goda levnadsvillkor,
makt att forma sina liv
och **inflytande** över
samhällsutvecklingen

Alla statliga beslut och insatser som berör unga mellan 13 och 25 år *bör* ha ett **ungdomsperspektiv**, unga bör:

1. ses som en **mångfald** individer
2. stödjas att bli **självständiga**
3. ha möjlighet till **delaktighet/inflytande**

Vilar på två ben:

- ungas egen röst
- kunskap om unga

Målet för politiken för det civila samhället

Villkoren för det civila
samhället som en central
del av demokratin **ska**
förbättras.

Utveckling i dialog

- Utveckla det civila samhällets möjligheter att göra människor delaktiga
- Stärka dess förutsättningar att bidra till samhällsutvecklingen och välfärden
- Fördjupa och sprida kunskapen om det civila samhället

Civsam.se – forskning om civila samhället

Det civila samhället ▾

OM CIVSAM.SE KONTAKT HJÄLP DEFINITION Sök det civila samhället Avancerad

senaste Läst f g+ Dela

Vi samlar det civila samhället på ett ställe!

Här hittar du övergripande kunskap om det civila samhället. Frågor som berörs är det civila samhällets historia. Det civila samhällets roll och betydelse i samhället. Det civila samhällets omfattning och vilka utvecklingstendenser som kan skönjas. Under denna rubrik behandlas också själva begreppet civila samhället.

Civsam.se – forskning om civila samhället

Home CivSam.se OM CIVSAM.SE KONTAKT HJÄLP DEFINITION Sök det civila samhället Avancerad

Det civila samhället ▾

Kultur och fritid

Kulturutskottets arbete har varit vägledande för informationen som finns samlad under kultur och fritid. Här hittar du tex forskning om civila samhällets roll inom idrotten.

Det civila samhället

- Försvar och utrikes
- Demokrati och rättigheter
- Samhällsplanering och miljö
- Arbetsmarknad och näringsliv
- Utbildning och forskning
- Kultur och fritid
- Socialförsäkring och social omsorg

? Välj ett område
Alla sektorer i figuren är klickbara. Välj en av dem för att gå vidare.
▶ [Mer hjälp](#)

Nytt
Mest läst
Sidkarta
f
g+
Dela

Civsam.se – forskning om civila samhället

The screenshot shows the Civsam.se website interface. At the top, there is a navigation menu with links for 'OM CIVSAM.SE', 'KONTAKT', 'HJÄLP', and 'DEFINITION'. A search bar on the right contains the text 'Sök det civila samhället' and has an 'Avancerad' button. Below the navigation, there are two dropdown menus: 'Det civila samhället' and 'Kultur och fritid'. The main content area features a large hexagonal diagram with a yellow border, divided into seven segments: 'Medier', 'Folkbildning', 'Kultur och fritid' (center), 'Idrott', 'Fritid', 'Trossamfund/religion', and 'Kultur'. The 'Kultur' segment is highlighted in orange. To the left of the diagram, there is a section titled 'Kultur' with a paragraph of text. To the right, there is a sidebar with social media icons (Facebook, Twitter, Google+, Email) and a 'Dela' button. At the bottom right, there is a section titled 'Välj ett område' with a question mark icon and a link to 'Mer hjälp'.

Civsam.se

OM CIVSAM.SE KONTAKT HJÄLP DEFINITION Sök det civila samhället Avancerad

Det civila samhället Kultur och fritid

Kultur

Forskningen här berör allt från hur kulturpolitiken har behandlat kulturlivets civilsamhälle, till betydelsen av ideellt arbete i kulturlivet. Den lär oss också mer om ideella organisationers samspel med kulturpolitiken och om deras inflytande på den policyskapande processen.

Kultur och fritid

Medier
Folkbildning
Kultur
Idrott
Fritid
Trossamfund/religion

Välj ett område
Alla sektorer i figuren är klickbara. Välj en av dem för att gå vidare.
[Mer hjälp](#)

Tillbaka

Dela

Civsam.se – forskning om civila samhället

The screenshot shows the Civsam.se website interface. At the top, there is a navigation bar with a home icon, the text 'CivSam.se', and menu items: 'OM CIVSAM.SE', 'KONTAKT', 'HJÄLP', and 'DE'. Below this is a secondary navigation bar with 'Det civila samhället' and 'Kultur och fritid'. The main content area features a 'Kultur' section with a paragraph of text and a central hexagonal diagram. The diagram is divided into seven segments: 'Medier', 'Folkbildning', 'Idrott', 'Fritid', 'Trossamfund/religion', 'Kultur', and 'Kultur och fritid'. The 'Kultur' segment is highlighted in orange. To the right of the diagram is a tilted image of a woman in a white dress, with text 'CIVLSAMHÄLLET OCH KULTUREN' and 'FORSKNINGSOMRÅDET UNGDOM & CIVISAMHÄLLET'. A sidebar on the right contains icons for 'Nytt', 'Mest läst', 'Sidkarta', and social media links for Facebook, Twitter, and Google+. At the bottom right, there is a section titled 'Välj ett område' with a question mark icon, followed by the text 'Alla sektorer i figuren är klickbara. Välj en av dem för att gå vidare.' and a link 'Mer hjälp'.

Kultur

Forskningen här berör allt från hur kulturpolitiken har behandlat kulturlivets civilsamhälle, till betydelsen av ideellt arbete i kulturlivet. Den lär oss också mer om ideella organisationers samspel med kulturpolitiken och om deras inflytande på den policyskapande processen.

Kultur och fritid

Medier
Folkbildning
Idrott
Fritid
Trossamfund/religion
Kultur

Välj ett område

Alla sektorer i figuren är klickbara. Välj en av dem för att gå vidare.

[Mer hjälp](#)

Fokus14

Ungas fritid och organisering

- Uppdraget och tillvägagångssätt
- Fritidens värden

Finns att ladda ned:

www.mucf.se//fokus-pa-ungas-fritid-och-organisering

Ungas fritid och organisering

Idrottspolitik

Folkbildningspolitik

Kulturpolitik

Ungdomspolitik

Barnrättspolitik

Politiken för det civila samhället

Funktionshinderspolitik

Jämställdhetspolitik

Folkhälsopolitik

Socialpolitik, Integrationspolitik, osv...

Betydande skillnader mellan unga

- Ålder
- Kön
- Unga hbt-personer
- Unga med funktionsnedsättning
- Utrikesfödda och nyanlända
- Unga med begränsad ekonomi
- Unga i socioekonomiskt utsatta bostadsområden

Tecken på minskad aktivitet...

- Andel unga med medlemskap i föreningar minskar, andel unga med förtroendeuppdrag i föreningar sjunker än snabbare.

...men inte helt entydigt

- Allt fler barn- och ungdomsorganisationer med statligt stöd.
- Andel bidragsgrundande medlemmar varierat mellan åren, många de senaste åren.
- Ökning för hobbyorganisationer och studentorganisationer, tillbakagång för en del traditionella folkrörelser.

Socioekonomiskt utsatta områden

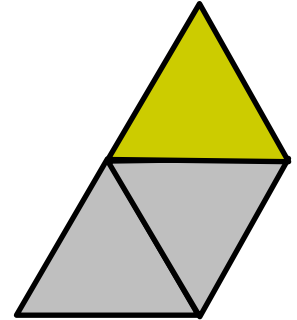
- Lägre livskvalitet, mindre fysisk aktivitet
- Mindre vanligt att vara med i föreningar och i musik- och kulturskolan
- Vanligare att besöka öppna mötesplatser och bibliotek
- Olika syn på fritiden och skolan i höginkomst- och låginkomstområden
- Organisering i socioekonomiskt utsatta områden

Nya former av organisering på nätet

- Motsatta tendenser i forskningen:
  - Unga mindre engagerade
  - Annan form av engagemang i lösa, decentraliserade nätverk.
- Sänkta trösklar för delta och uttrycka sig – deltagarkultur.
- Nätverk ofta en förstärkning av redan befintliga sociala relationer.

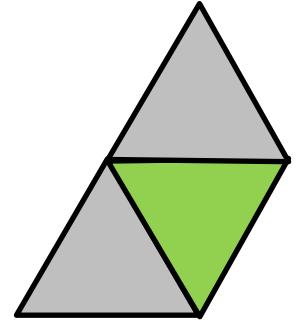
Analys – uppföljning – utvärdering

Statliga indikator-/uppföljningssystem

- Ungdomspolitikens uppföljningssystem
- Uppföljning av statens stöd till idrotten
- Kulturpolitiskt indikatorsystem (under utveckling)
- Folkbildningspolitiken (nytt system för utvärdering)
- Barnrättspolitik – indikatorssystemet Max 18
- Politiken för det civila samhället – civsam.se/uppföljningsrapport
- Funktionshinderspolitik – uppföljning myndigheter och kommuner
- Jämställdhetspolitik (under utveckling)
- Folkhälsopolitik – stort antal indikatorer

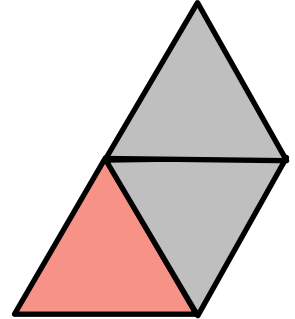
Analys – uppföljning – utvärdering

Kommunal verksamhet – studier/nycketal

- LUPP – lokal uppföljning av ungdomspolitiken
- Ung livsstil – forskningsprojekt ungas fritid
- Jämförelseprojektet 2007–2010
- Statistikdatabasen
- KOLADA – kommun- och landstingsdatabasen
- SKL:s anläggningsenkät
- Aktivitetskort på nätet
- Kommunranking

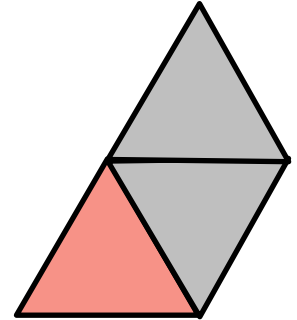
Analys – uppföljning – utvärdering

Analys/uppföljning verksamhetsområden

- Föreningsidrott
- Musik- och kulturskolor
- Studieförbund
- Folkbibliotek
- Ungdomsorganisationer
- Ungas mötesplatser

Analys – uppföljning – utvärdering

Analys/uppföljning verksamhetsområden

- Föreningsidrott

- Musik- och kulturskolor

- Studieförbund

- Folkbibliotek

- Ungdomsorganisationer

- Ungas mötesplatser

- Fritidsforum

- KEKS-nätverket

- KC – kunskapscentrum för fritidsledarskap

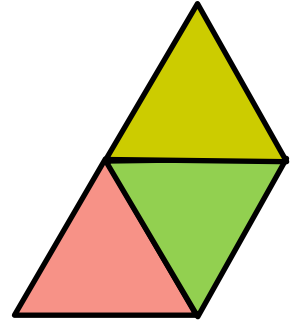
- Nackanätverket

- Förebyggande och främjande 2006 – 2008

- Kunskapsutveckling i dialog

Diskussion

Analys – uppföljning – utvärdering kring ungas fritid och organisering

- Hur används de statliga respektive kommunala indikator- /uppföljningssystemen?
- Utvecklingsbehov framåt kring analys, uppföljning och utvärdering? För er kommun, för staten.
- Forskningsbehov?

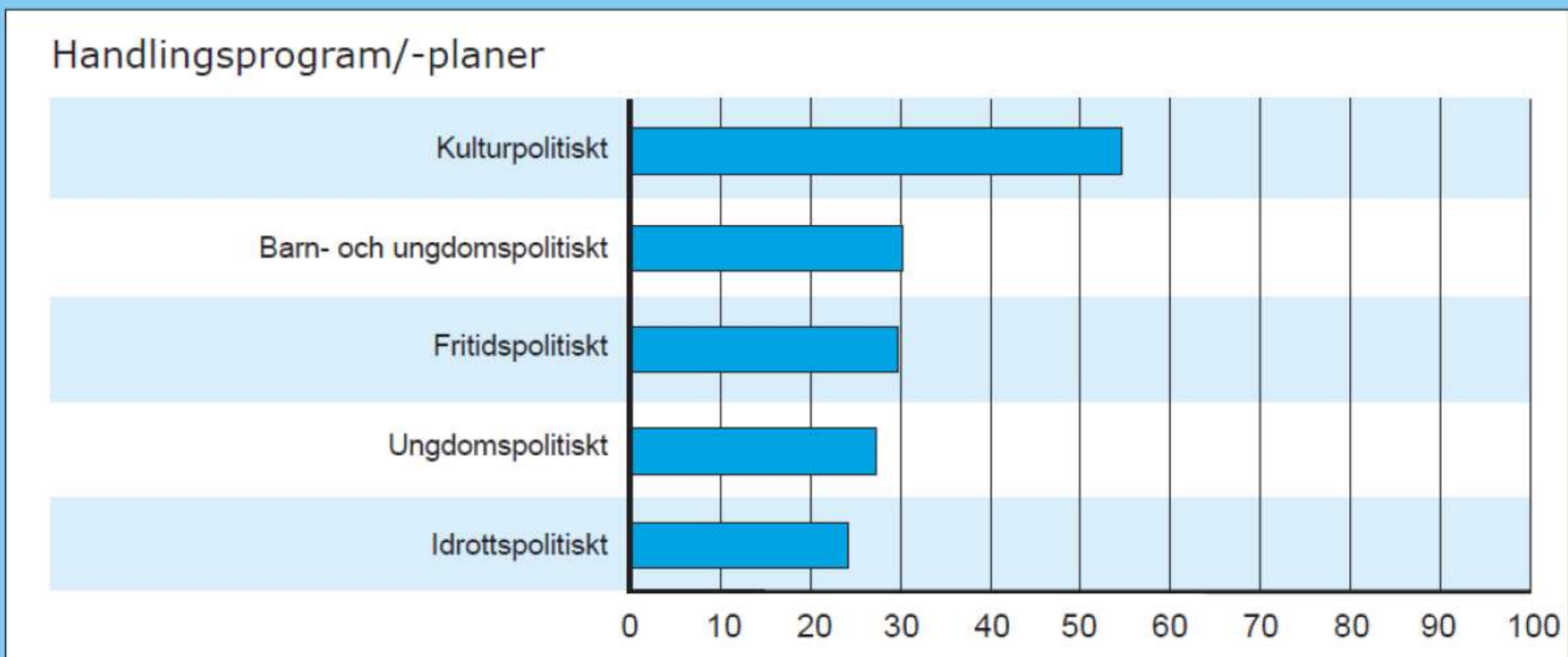
Kommunernas arbete

- Positiv bild av kommunens förmåga att ge unga fritid som motsvarar efterfrågan.
- Fritidsfrågor vanligast i kultur- och/eller fritidsnämnden. Musik- och kulturskolor undantaget. Samma mönster i förvaltningar.
- Organisering och placering kan försvåra helhetsperspektiv och påverka verksamhetens inriktning.

Kommunernas arbete

- Vanligast med uppföljningsbara mål för folkbibliotek, öppna mötesplatser och idrott. Minst vanligt för studieförbund.
- Vanligast med kulturpolitiskt program/handlingsplan. Barn- eller ungdomspolitiska handlingsprogram i en dryg tredjedel av kommunerna.
- Sju av tio kommuner har formaliserade strategiska samarbeten med andra kommuner eller på regional nivå.

Andel kommuner med olika handlingsprogram/planer. Procent.

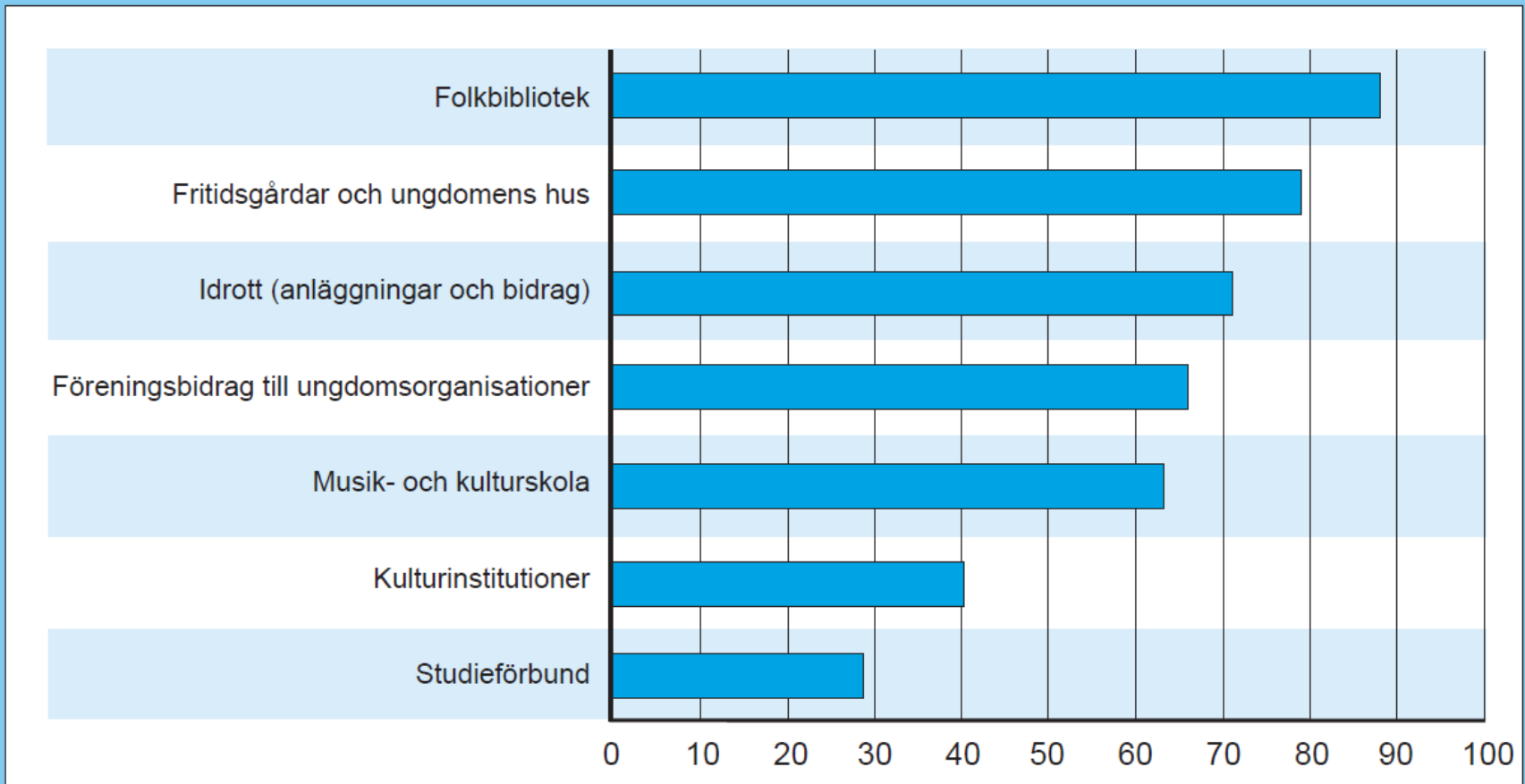

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) kommunenkät 2014.

N = 195–198.

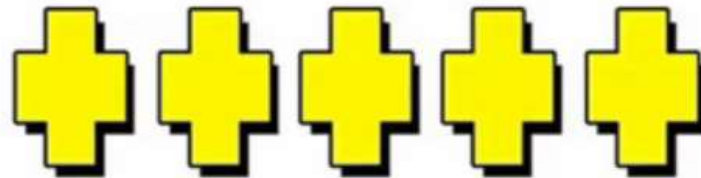
Andel kommuner med uppföljningsbara mål inom olika fritidsområden. Procent.

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) kommunenkät 2014.

N = 199–211.

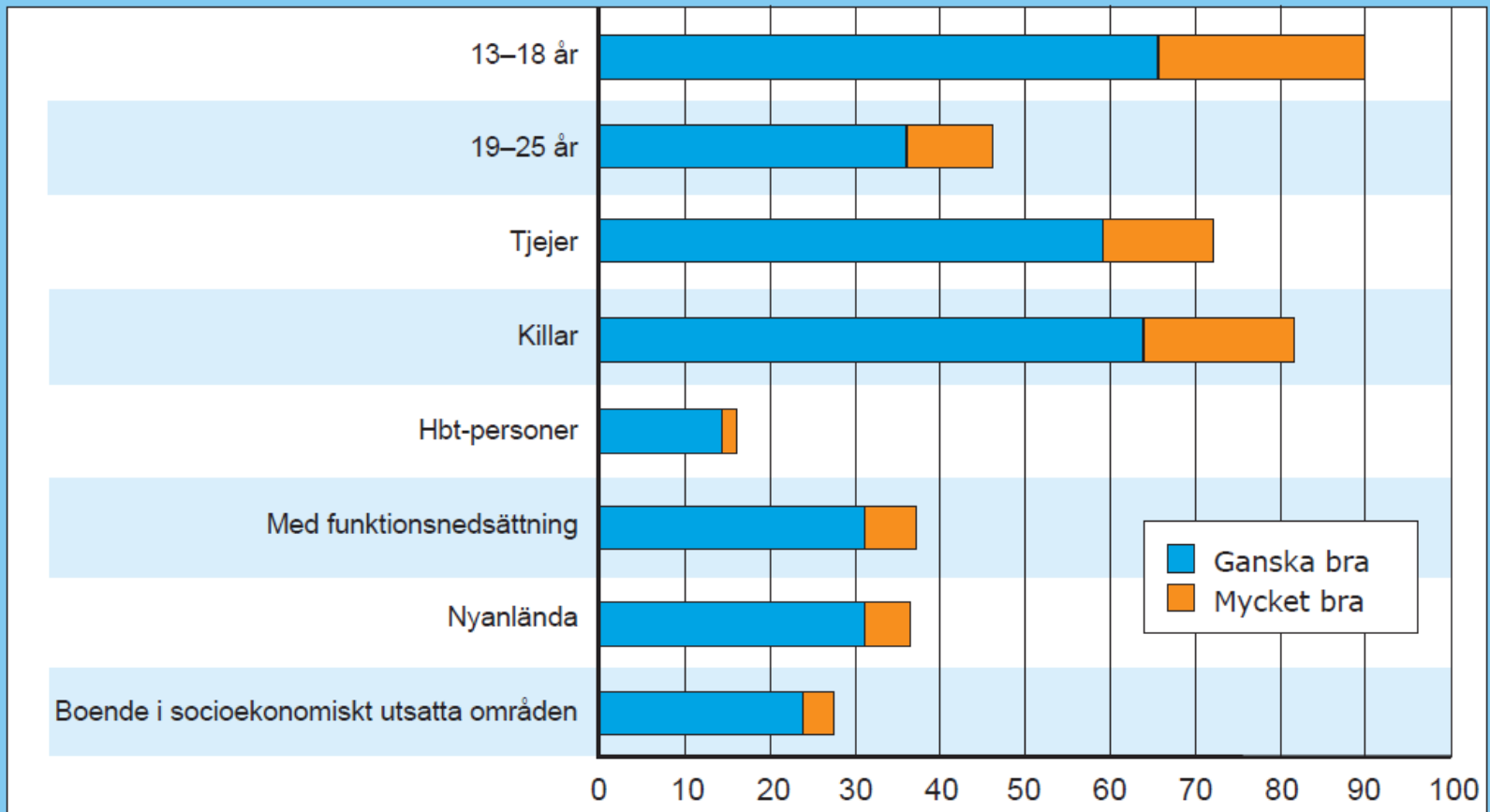
ASPERGER

En stor fördel med Aspergers syndrom
det är ju specialintressen.

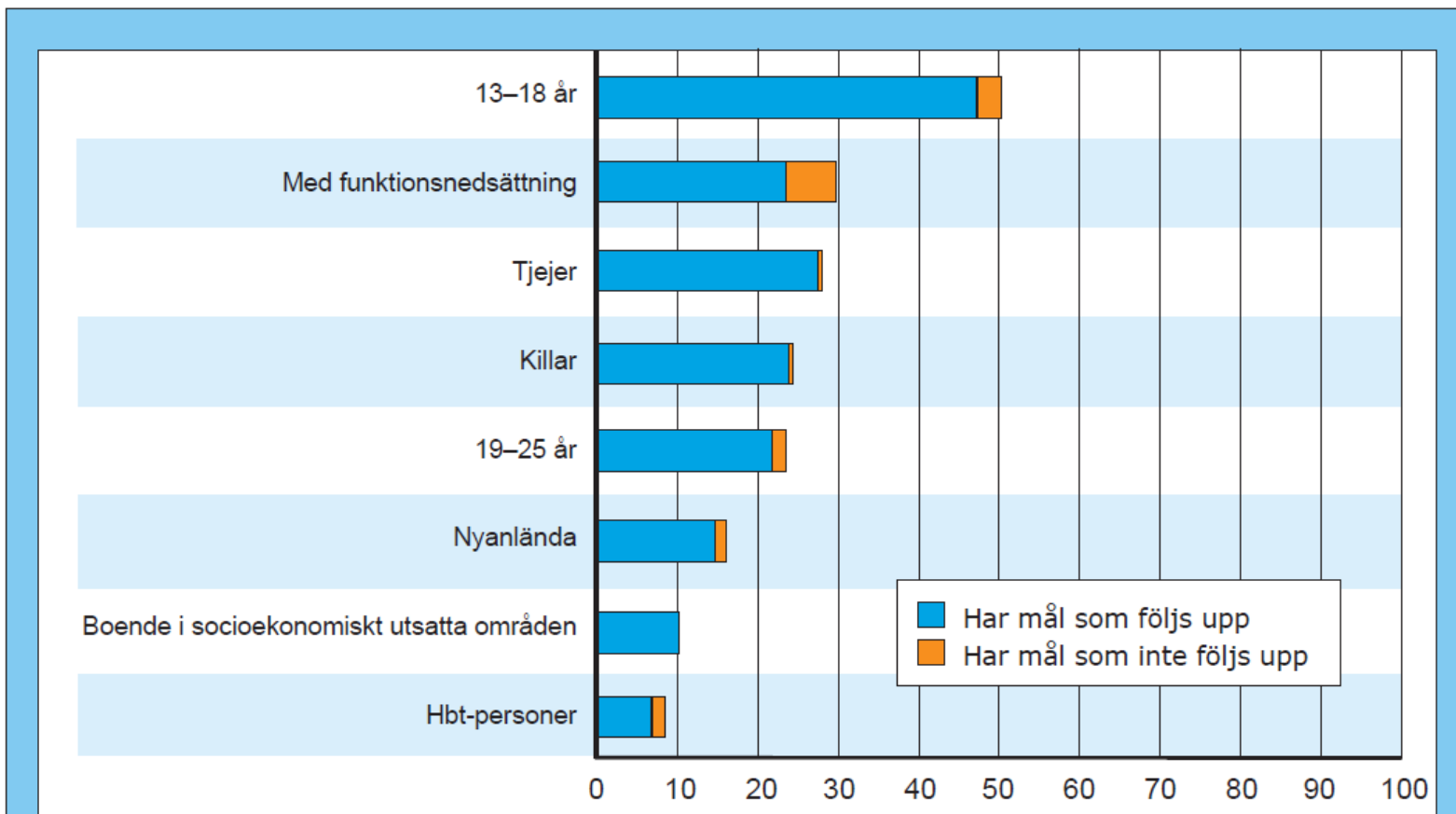

Andel kommuner som bedömer att det lokala fritidsutbudet motsvarar särskilda grupper ungas efterfrågan på fritid bra eller mycket bra. 13–25 år där inget annat anges. Procent.

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) kommunenkät 2014.
N = 193–202.

Andel kommuner med mål för särskilda grupper av unga. 13–25 år där inget annat anges. Procent.

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) kommunenkät 2014.
N = 188-193.

Stöd till ungas organisering

- Knappt två tredjedelar av kommunerna bedömer sig ha en bra förmåga att möta ungas efterfrågan på att organisera sig.
- Föreningsbidrag vanligaste stödet till ungdomsorganisationerna, följt av stöd till lokaler eller anläggningar.
- Drygt fyra av tio kommuner har en särskild tjänst med uppdrag att stötta ungas egen organisering.
- Drygt hälften av kommunerna har krav på att ungdomsorganisationer ska ha en viss andel unga medlemmar för att få stöd.

Stöd till ungas organisering

- Projektbidrag för att öka ungas egen organisering.
- Organisationsbidrag för den centrala nivån i en barn- och ungdomsorganisation.
- Organisationsbidrag för medlemsföreningar på lokalnivå.

Organisationsbidrag

Bidragsform	2015	
	Beviljat, milj.kr	Antal
Barn- och ungdomsorganisationer	72	106
Barn- och ungdomsorganisationernas medlemsföreningar på lokalnivå	140	
Organisationer bildade på etnisk grund	19	56
Organisationer för homosexuella, bisexuella, transsexuella eller personer med könsöverskridande identitet eller uttryck	7	7
Kvinnors organisering	21	58
Totalt	258	227

Projektbidrag

Bidragsform	2014	
	Beviljat, milj.kr	Antal
Stöd till ungdomars organisering	24	42
Kvinnors organisering	8	23
Jämställdhetsprojekt	7	18
Jämställdhetsarbete bland de nationella minoriteterna	2	7
Verksamheter mot rasism och liknande former av intolerans	8	14
Verksamheter som förebygger och motverkar diskriminering	12	15
Demokratifrämjande verksamhet	4	7
Verksamhet mot våldsbejakande extremism	4	8
	69	134

Diskussion

Kommunernas arbete

- Viktigaste utmaningarna/möjligheterna i mål- och planarbetet?
- Utmaningar/möjligheter att nå olika delar av ungdomsgruppen?
- Vilka är de viktigaste frågorna kring ungas aktiviteter och organisering på fritiden i er kommun just nu?

Statliga initiativ senaste 10 åren

- Idrottslyftet/Handslaget
- Allmänna arvsfonden
- Läsfrämjande, friluftsförfrämjande, jämställdhetsåtsåtsningar
- Fritidspeng
- Aviserat: bibliotek, musik- och kulturskolor, kultur i miljonprogramsområden

Uppdrag inom vår myndighet

- Förebyggande och främjande 2006–2008
- Engagemangsguider 2010–2013
- Öppna mötesplatser 2011–2013
- Förebyggande arbete mot övergrepp i föreningslivet 2013–2015
- Ung och aktiv i Europa/Erasmus+ 2007–2013/2014 –2020

www.granser.nu

Välkommen till Gråzon Gränsfall Glasklart! Här får du tips på hur din förening eller du som barn- och ungdomsledare kan arbeta för att förebygga sexuella kränkningar och övergrepp. Gråzon Gränsfall Glasklart har tagits fram av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

Varför?

Föreningslivet samlar många barn och unga. Som ledare är du i många fall en viktig person deras liv. Det ger dig en möjlighet att aktivt bidra till att barn och unga vistas i bra och trygga sammanhang.

[← Läs mer](#)

Hur?

Ämnet kan kännas svårt men att arbeta förebyggande behöver inte vara svårt. Hitta vägar att utveckla ert arbete så att ni har tänkt efter före.

[Läs mer >](#)

Diskussion

Statliga initiativ

- Hur ser ni på de initiativ som tagits hittills, och vilka behov av statliga initiativ finns framöver?
- Särskilt prioriterade frågor att jobba vidare med/förväntningar på staten?

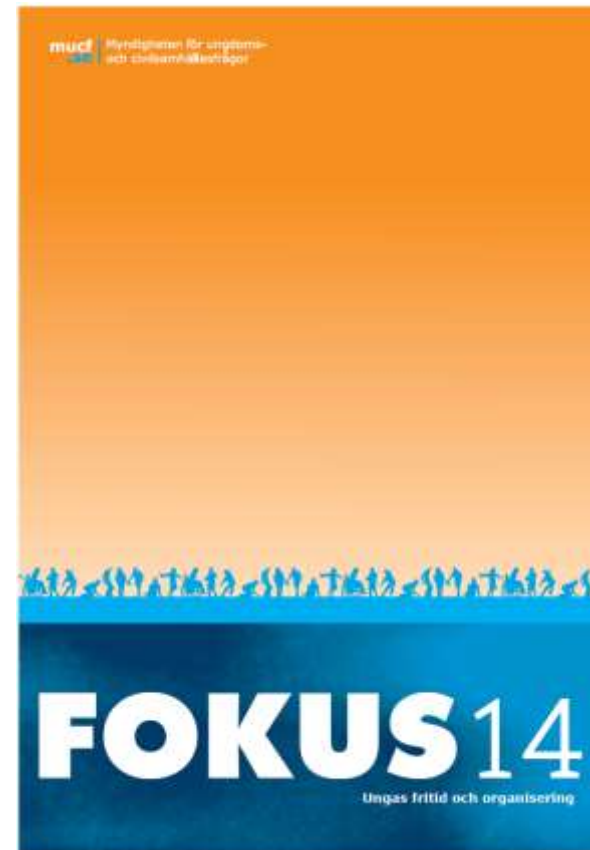
Förslag

- Genomföra återkommande studier av villkoren för ungas fritids- och föreningsvanor.
- Stödja lokal uppdragsformulering och uppföljning för att förbättra ungas villkor på fritiden.
- Höja ungas kunskap och stärka deras ingångar till föreningslivet genom skolan.

Förslag

- Stärka arbetet för unga homo- och bisexuellas samt unga transpersoners fritid genom utbildning, stimulansmedel och uppföljning.
- Utveckla föreningslivets och fritidsaktiviteternas roll i nyanländas samhällsetablering.
- Stärka arbetet för en god fritid för unga med funktionsnedsättning genom utbildning och utredning.
- Stimulera ungas egen organisering genom pilotsatsning på kommunalt nätverk och statligt småskaligt stipendiestöd.

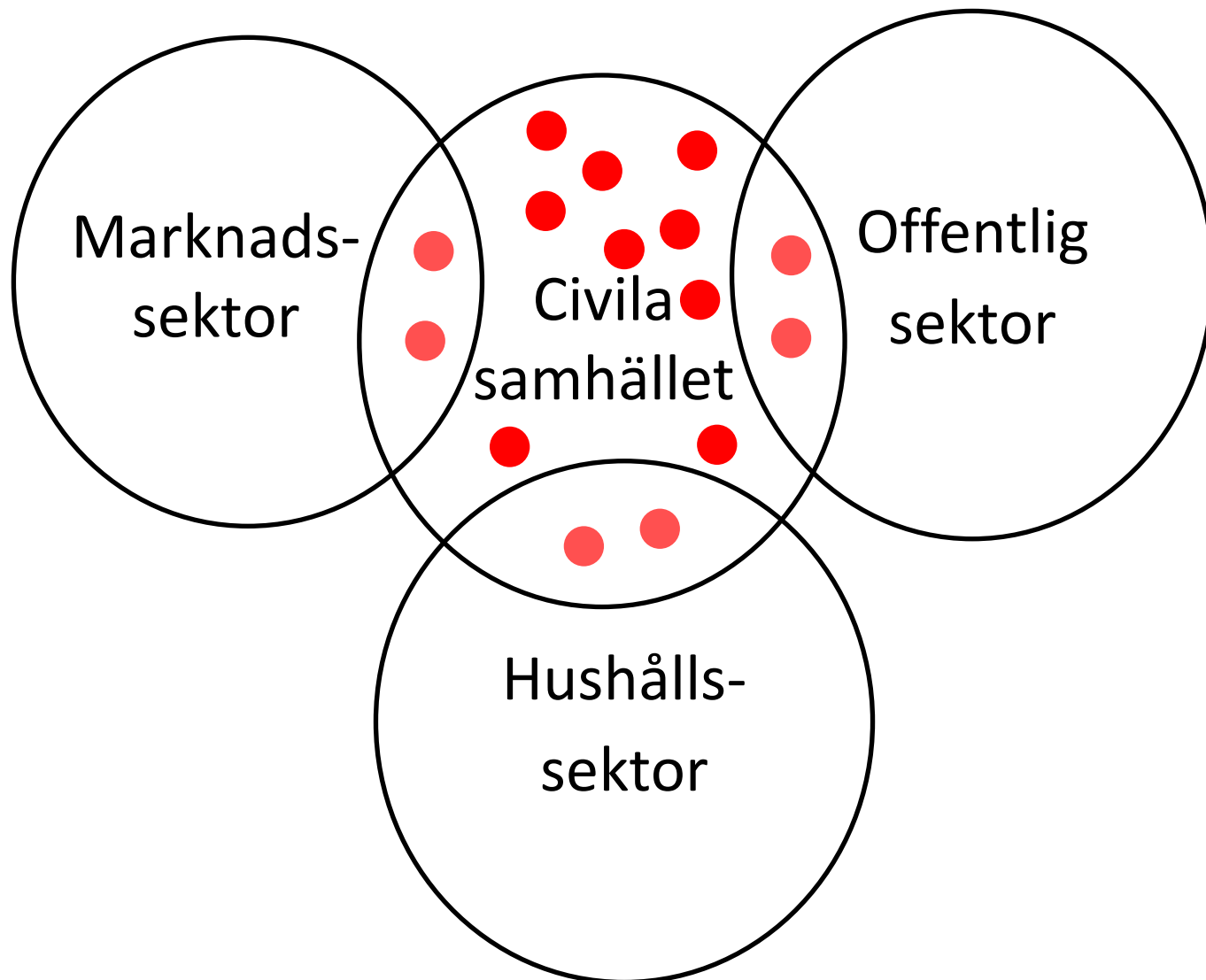
Fokus 14

Finns att ladda ned på vår hemsida:
www.mucf.se//fokus-pa-ungas-fritid-och-organisering

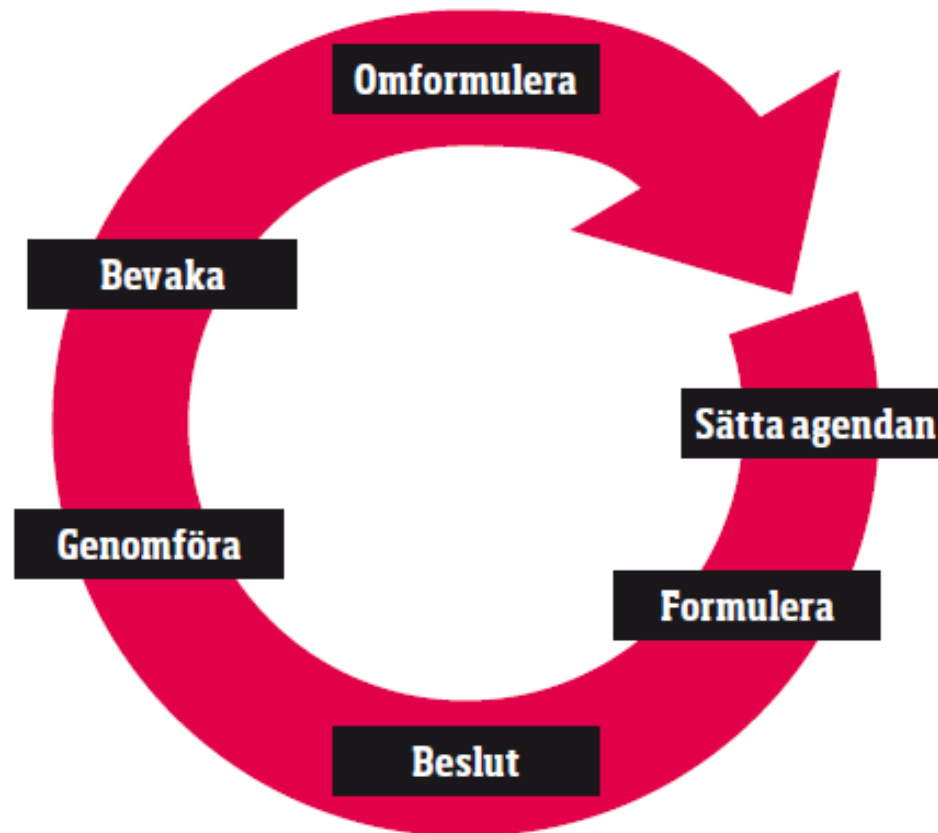

”en arena- skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet- där människor, grupper och organisationer agerar tillsammans för gemensamma intressen.”

”Inom det civila samhället verkar bland annat ideella föreningar, stiftelser och registrerade trossamfund, men även nätverk, tillfälliga sammanslutningar och andra aktörer.”

Steg i det politiska beslutsfattandet

Hur bygger man samverkan konkret
och hur kan organisationer medverka?

Hur kan relationen se ut?

Idéburna organisationer	Lobba, förmedla erfarenheter, bidra med expertis	Input för att säkra att behov möts, kanalisera information	Påverka beslutsfattare, watchdog – bevaka, informera om beslut	Tillhandahålla tjänster, beskriva följderna av beslutet	Analysera och uttala resultat: kvalitet/effektivitet, för samhället, effekter för politiken	Innovation – bidra med nya förslag, Påtryckningar förnyelse av politik
Myndigheter /kommuner	Ge lättillgänglig information i god tid, lyhördhet, stöd: lokaler/pengar /administration	Skapa öppen beslutsprocess, bjuda in till samråd och ge feedback	Tillhandahålla information om politisk process, ta hänsyn till synpunkter	Information om tillvägagångssätt, avsätta resurser för samverkan, reagera på behov	Information om politikens status, lyssna på synpunkter	Möjliggöra tillgängliga processer för medverkan, agera utifrån synpunkter
Aktör <hr/> Steg i det politiska beslutsfattandet	Fastställande av agendan	Formulering	Beslut	Genomförande	Granskning	Omformulering

Principer för medverkan

Medverkan

Tillit

Ansvar och öppenhet

Oberoende

Ex. Blå band i Spånga - flyktingmottagande						
Partnerskap						
Dialog				2...som utvecklades till dialog	3.... Som sedan utvecklades till dialog	
Samråd		Samtal mellan staden och organisationer		1. Först samtal...	2... som först hanterades i ett samråd	
Information	Davidsson: överlåt del av flyktingintroduktion till organisationer. Sthlm stad: ja		Slutet beslut – ingen information eller samråd i detta skede	3... som övergick till information i upphandlingsfasen	1. Utvärderingen togs fram...	
Nivåer av medverkan ----- Steg i det politiska beslutsfattandet	Fastställande av agendan	Formulering	Beslut	Genomförande	Bevakning	Omformulering

MUCF:s bidragsgivning

Nationella bidrag

Totalt inkomna och beviljade ansökningar inom organisationsstöd	2013			2012			2011		
	Antal		Beviljat, milj.kr	Antal		Beviljat, milj.kr	Antal		Beviljat, milj.kr
	Sökt	Beviljat		Sökt	Beviljat		Sökt	Beviljat	
Organisationsbidrag	374	324	258	371	328	256	348	313	255
Projektbidrag	476	141	74	443	165	84	665	192	85
Totalt	850	465	332	814	493	340	1 013	505	340

Bidrag med kommuner involverade

- Möten mellan unga och politiker med ansvar för ungdomspolitiken
- Strategiska partnerskap
- Utbildning och nätverksbyggande
- Bidrag till kommuner och landsting för verksamheter som stärker ungas inflytande i den lokala demokratin
- Bidrag till utbildningsdagar om ungdomspolitik
- Unga som varken studerar och arbetar

Det hemliga föreningslivet och Hej kommunen

- Det hemliga föreningslivet - en rapport om kommunernas stöd till sina lokalföreningar (Sverok 2012). Enkätstudie bland medlemsföreningarna.
- Hej kommunen - en rapport om relationen mellan Sveroks och Vi Ungas föreningar och deras kommuner (Sverok och Vi Unga 2013). Intervjustudie med 130 intervjuer inom Sveroks och Vi Ungas föreningar och dialogmöten i Borlänge och Umeå.
- Sammanställning av alla kommuners bidragsregler <http://wiki.sverok.se/wiki/Kommunbidrag>
- www.sverok.se www.viunga.se

Sveroks slutsatser och rekommendationer

- Föreningarna saknar kunskap om kommunal bidragsgivning
- Bidragsreglerna är svåra att förstå
- Vart vänder man sig?-personlig kontakt saknas
- Annonsera och bjud in till dialogmöten
- Tänk på språket på webben och i foldrar
- Se över regelverk för nya och små föreningar

Några god exempel på samverkan

- Lokal samverkan-ett relationsdrama(Katarina Bivald & Anders Cardell)

www.sektor3.se

- 1+3=5, om framgångsfaktorer i lokal samverkan
  - Vivalla Fritidsgård, Örebro
  - Allaktivitetshuset Lindängen, Malmö
  - Stenhagens fritidsgård, Uppsala
  - Kedjans aktivitetscentrum och fritidsgården Athena, Umeå

Engagemangsguider 2010-2014

- Vägledning till engagemang inom ideella organisationer på lokal nivå
- En länk mellan föreningar och icke föreningsaktiva ungdomar och kvinnor
- Inriktning på bostadsområden med lägre organisationsgrad
- Uppsökande verksamhet och olika verksamhetsområden

Engagemangsguider, slutsatser

- Nya samverkanslösningar på lokal nivå
- Sänkta trösklar för att delta i aktiviteter och för medlemskap i föreningar
- Nyetablering av föreningar
- Flickors behov blir synliggjorda
- Positiva förebilder har blivit dörröppnare och inspiratörer

Lärdomar från engagemangsguiderna

- Syftet med engagemangsguider är inte enbart medlemsrekrytering till den egna organisationen.
- Engagemang leder inte alltid till medlemskap.
- Anpassat kommunalt bidragssystem behövs.
- Stimulera föreningar att internt arbeta för att öka mångfalden av medlemmar inom sin egen organisation på lokal nivå.
- Ge förutsättningar för nätverk, erfarenhetsutbyten och utbildningar.

